

Miljøverndepartementet – Høringsdokument

Alminnelig høring – forslag om nye krav til dokumentasjon og utveksling av geodata om ledninger og andre anlegg i grunnen.

Kommentarer fra BA-Nettverket

Innledning:

BA-Nettverket består av ca 35 medlemsbedrifter pluss en del sporadiske "medlemmer".
Se hvem som er medlem [her](#).

Notatet avspeiler hovedtankene i BA-Nettverket, men det kan være at enkelte firma eller enkeltpersoner ikke er 100% enige. Kommentarene ble presentert og justert på Nettverkstreff 5. desember. Noen av BA-Nettverkets medlemmer har valgt å levere høringsuttalelse på egne vegne eller gjennom andre organisasjoner.

Generelt:

BA-Nettverket synes det er meget positivt at Miljøverndepartementet har tatt initiativ til å innføre registreringsplikt for ledninger og andre anlegg i grunnen.

Vi ser et sterkt behov for at det kommer sentrale krav til registrering, dokumentasjon, innmåling og utveksling av denne informasjonen, noe som vil bli gjøre det enklere for byggherre å håndheve.

Vi tenker at minimumskrav bør innføres fra 1.1.2014 (snarest mulig), mens andre kan innføres gradvis i en "overgangsperiode" fram til 1.1.2016.

Det er viktig at datoene gjøres kjent for at "alle" skal omstille seg.

Kort oppsummert:

- Positivt initiativ fra MD
- Stor samfunnsøkonomisk nytteverdi
- Viktig å komme raskt i gang med minimumskrav
- Krav om dokumentasjon under veis, ikke i etterkant
- Kartverket bør ha sentral rolle
- Private og bransjen må bidra
- Finansiering trengs for å lykkes

Vi foreslår følgende minimumskrav:

- Geografisk plassering i xyz for referansepunkter/linje
- EUREF89 UTM eller EUREF89 NTM

- Eier
- Drifter
- Byggeår
- Forenklet ytre volumgeometri
- Material
- Varetypebetegnelse for ytre volumobjekt hvis det finnes (NOBBnr, NRFnr, EFOnr e.l.)
- Foto
- Registrering i eget system for enkel avlevering digital på åpent format
- 3D-modell/BIM hvis den finnes (er prosjektert)

Med høyde z menes høyde over havet, ikke dybde fra topp terreng.

Videre arbeid:

- Myndighetskrav for ledningsinformasjon
- Utarbeide produktbeskrivelse
- Åpne format(er)
- Implementering i programvare
- Eksempler og illustrasjoner
- Piloteringer av nye SOSI Ledning 4.5
- Myndighetskrav
- Bestillinger/Kontrakter/Normer/Håndbøker
- Synkronisering/samspill mellom databaser etc.
- Informasjonsspredning

Samfunnsnytte

For samfunnet vil det være veldig nyttig og kostnadsbesparende å kunne få grunnlagsdata for prosjektering som 3D informasjonsmodeller. Vi ønsker derfor at kommende krav inkluderer den informasjonen vi trenger, og som det brukes store ressurser på å fremskaffe i dag.

I Ulven-Sinsen-prosjektet har Statens vegvesen konkludert med at de har gjort besparelser på kr 100' i ett enkelt delprosjekt pr dag, fordi kollisjoner mellom ulike prosjekterte fag er ble avklart før bygging, og endringsmeldinger unngått på byggeplass.

Et regneeksempel:

100' x 10 = 1 mill besparelser pr dag for 10 prosjekter

100' x 100 = 10 mill besparelser pr dag for 100 prosjekter

Videre kan det ganges med eks. 200 arbeidsdager pr år...

Enda større blir besparelsene hvis vi unngår kostnader for byggestopp og omprosjektering eller "graveulykker" på grunn av "overraskelser" i grunnen.

Dette tilsier det at det bør kunne investeres et anstendig beløp til utvikling av IKT for å få bedre oversikt over installasjoner i grunnen og økt forutsigbarhet i prosjektene.

Kartverkets rolle

Ledningseierne ønsker å forvalte ledningsinformasjonen selv, men BA-Nettverket ønsker å kunne forholde seg til ett sted – en portal - for å hente ledningsinformasjon eller informasjon om installasjoner i grunnen. Vi mener det er på høy tid at det kommer myndighetskrav for ledninger og andre installasjoner som plasseres i grunnen, og bidrar gjerne til å bedre dette.

Vi ser gjerne at Kartverket får en sentral rolle. Vi tror Kartverket har kompetanse til å bidra til løsning for enkel tilgang til ledningsinformasjon samtidig som sikkerhetshensyn og konkurransehensyn ivaretas.

En nasjonal forenklet, alltid oppdatert ledningsdatabase hos Kartverket, eller en portal, kan være en løsningen.

Kartverket bør dessuten fortsette å ha en sentral rolle i standardiseringsarbeidet, alle relevante deler – UML-modeller, produktspesifikasjoner, WMS, åpne formater, illustrasjoner, eksempler osv. Kartverket bør ha midler og lov til å kjøpe kompetanse der kompetanse finnes.

Kartverket har bygget opp kompetanse på standardisering av geodata gjennom mange år, som andre bransjer bør få nytte godt av, eks. IKT og bygg- og anleggsbransjen.

Det kan også være interessant om Kartverket kunne få mandat til å bidra til bedre samspill mellom BIM og GIS-standardene, da vi ser det som interessant å kunne kombinere disse, slik vi har foreslått i SOSI Ledning 4.5.

Finansiering

Dette vil være behov for finansiering, enten fra det offentlige, spleiselag mellom de store ledningseierne, byggherrene, forvalterene eller fra FoU-instanser, men vi mener samfunnsnyttene vil langt overstige kostnadene til å utvikle IKT-systemer for dette. Ulempen med spleiselag er at det ofte tar lang tid eller føles "umulig" å etablere.

Vi trenger finansiering for å lykkes med effektiv framdrift videre. Både Kartverket og andre som kan bidra er avhengig av finansiering.

Arbeidet i SOSI Ag7b er veldig bra, men det foregår i stor grad som dugnadsinnsats, og framdriften blir deretter. SOSI Ag7b-arbeidet har nå gått over 3 år fordi ingen kan avsette ukesverk eller månedsverk, men kun kan bidra med timer eller enkelt-dager spredt over tid. Vi kan ikke forvente at arbeidslysten i form av dugnadsinnsats vil vare, og vi kan ikke si at mye er gjort i 2013.

Vi oppfatter at hverken Innovasjon Norge (IN) eller Norges Forskningsråd (NFR) har passende programmer i dag, og foreslår derfor en dialog mellom IN/NFR og KMD/departementene for å etablere mer passende programmer som bidrar til løft på bransjenivå.

Myndighetskrav

En annen viktig faktor er myndighetskrav overfor eiere av ledninger og andre installasjoner i grunnen, og at minimumskrav innføres raskt samtidig som varsling om at kravene vil bli utvidet og at myndighetene parallelt bidrar positivt til at gode løsninger utvikles.

BA-Nettverket bidrar gjerne med utfyllende forklaringer og tanker, pluss at vi allerede deltar aktivt i SOSI Ag7b-arbeidet og buildingSMART. Vi kan bidra med mye kunnskap og erfaring i denne prosessen videre, og ikke minst – Levere gode data I henhold til kommende krav!

Mvh.

BA-Nettverket

v/Inger Hokstad

Inger Hokstad AS

www.ba-nettverket.no

90175571

BA-Nettverket - Nettverk for bedre samspill og dataflyt i bygg- og anleggsbransjen.